

Imugi

egy koreai sárkány

Fabók Brigitta (H82CFS)

Koreanisztika

Sámánizmus és népvallás

BMA-VALD-558.02

Bevezetés

A dolgozatomban központi témája a koreai sárkány egyik megjelenési formája, az *imugit* 이무기 melynek részletes bemutatása előtt röviden definiálom magát a sárkányt, és azon belül ismeretlem a koreai sárkány jellegzetességeit.

A sárkány alakja mind a keleti és mind a nyugati világban máshogy értelmezhető. A sárkány egy olyan mitológia lény, amely különböző állatok vonásaiból alakult ki. Feje (gyakran többfejű) és teste általában egy hüllőéhez (kígyó, krokodil, gyík) hasonlít, míg szárnyai madárszerűek. Teste esetenként különféle állatok (hal, párduc, oroszlán, kecske, kutya, farkas) alakjának a kombinációjaként is megjelenik. A sárkányt a kígyó továbbfejlesztett alakjának is tekintik, mivel a sárkány ismertetőjegyei és mitológia motívumai nagy részben megegyeznek a mitológiai kígyóéval. Ez magába foglalja a sárkány vízhez és termékenységhez való kötődését, valamint ősi kincsek őrzését. Mindkét lény a khtonikus lények csoportjába sorolható. Alakjában azonban észrevehetünk néhány ellentétes jelenséget is, mint például, hogy a teste nagy részét felépítő kígyó és madár megjelenése valójában különböző világrégiókat testesít meg. A madár, mint repülő, égbe szálló teremtmény a fenti, míg a kígyó, a földi (vízi), vagyis a lenti világot mutatja, valamint a sárkány, mint a víz képviselője gyakran tüzet okádva jelenik meg, így ellentétbe helyezve a víz és tűz szimbólumát is.¹

A nyugati (keresztény) kultúrában a sárkány, mint egy szörnyeteg, a gonosz megtestesítőjeként jelenik meg. Általában a tűzzel és pusztítással hozzák kapcsolatba, ami megnehezíti az emberek életét. Sokszor emberáldozatot követelnek, barlangokban élnek és rengeteg kincset halmoznak fel.

A távol-keleti kultúrában azonban alakja legtöbbször pozitív, az embereket segítő alakban jelenik meg. Bölcs, szerencsét hozó lényekről beszélünk, akik folyókban, tavakban, forrásokban élnek. Jelentős szerepet kap a sárkány és a víz kapcsolata. Mivel a sárkány a teremtménnyel is kapcsolatban áll, az emberek szárazság idején a sárkányhoz imádkoztak esőért. Alakja összefonódott magával a császári vagy királyi hatalommal, így az uralkodói ház jelképévé is vált.² Mivel a kínai sárkány megjelenése sokban hatott a többi távol-keleti ország sárkányaira, így Korea is a kínai sárkány- mítoszt vette alapul.

Koreában a sárkány alakja a legfontosabb szerencsés előjel.³ A koreai mitológiában és mítoszokban a sárkányokat *jongnak* vagy *rjongnak* 용/룡, a sárkánykirályokat pedig

¹ TOKAREV, Sz. A. (Főszerk.): *Mitológiai Enciklopédia* I. Budapest, Gondolat, 1988. p. 225.

² FABÓK, Brigitta: *Sárkányszimbólum a Távol-keleti kultúrkörben* Budapest, Japán Tanszék, 2016. p. 4.

³ *Dragon: Auspicious Animal in Korean Art*. s.l., Ho-Am Art Museum 2012. p. 1.

*ryongvang*nak 용왕 hívják. A koreai sárkány morfológiája sokban hasonlít a kínai sárkányéhoz azonban vannak kisebb eltérések is. A koreai sárkánynak négy karma van, alakja pedig inkább egy kígyóéhoz hasonlít. Feje különböző állatok kombinációjaként jelenhet meg, általában vaddisznó vagy egyéb vadállat (tigris) képében. Végül fejének alakja kígyófejként került be a köztudatba. Szakálluk sokkal hosszabb, mint a többi távol-keleti sárkányé, foga és szemének kifejezése mindig hangsúlyos, fején pedig szarv vagy agancs található. Karmai olyan nagy ragadozó madarak, mint a sas karmaihoz hasonlítanak. Különböző műtárgyakon a karmai között *joidzsut* 여의주 tartva ábrázolják. A koreai legendákban a sárkány eredetileg nem a klasszikus sárkány alakjában jelenik meg. Ötszáz évet kígyóként, majd másik ötszáz évet *imugiként* kell eltöltenie. Akkor válik igazi sárkánnyá, ha elkapja az égből leeső *joidzsut*. Ha ez sikerül neki örökre sárkány marad, a *joidzsu* pedig a sárkány álla alatt megtalálható, minden kívánságot teljesítő gyönggyé változik.⁴ A koreaiak számára olyan szellemi lény, ami mindig jószándékú, mediátor az istenek és emberiség között. Kínai mintára alakja első sorban a királyi udvarban terjedt el, a köznép számára Buddha segédjeként jelent meg. A köznépi felfogást az „angyal” szóval lehet a legjobban jellemezni, mely visszaadja a sárkány igazi jellemét. Lehet, hogy kinézete félelmetes, de nem szabad, hogy a külseje megtévesszen minket, mert az számít, hogy szimbólumában mi rejtőzik igazából.⁵

Imugi megjelenési formája

A fent leírtak alapján megtudhattuk, hogy az *imugi* a koreai sárkány igazi sárkánnyá való válása előtti állapota. Tehát, egy olyan képzeletbeli lény, amely a sárkány és kígyó között átmenetet jelent, így szorosan kapcsolódva a koreai sárkány szimbólumához.⁶ A *Mitológiai Enciklopédia* úgy írja le, mint egy olyan kígyó formájú óriási tengeri lény a koreai mitológiában, ami nem tudott sárkánnyá változni és éveken keresztül mozdulatlanul lebegett a tengerben.⁷ Egyes történetek szerint az *imugi* egy sárkányhoz hasonló, de szarvtalan lény, amit elátkoztak, ezért nem tudott sárkánnyá változni. Más elképzelések szerint az *imugi* egy „proto” vagyis elő-sárkány, akinek ezer évet kell élnie ahhoz, hogy igazi sárkánnyá

⁴ BÉGÁNYI, Dorottya M.: *A sárkány szimboliztikája a koreai mitológiában* Budapest, Koreai Tanszék, 2016. pp. 17-19.

⁵ MULLANY, Francis: *Symbolism in Korean Ink Brush Painting* Folkestone, Global Oriental Ltd., 2006. pp. 158–161.

⁶ 이무기 <http://www.kookje.co.kr/news2011/asp/newsbody.asp?code=&key=20070807.22031203010> (elérhető volt: 2016. 12. 16.).

⁷ TOKAREV, Sz. A. (Főszerk.): *Mitológiai Enciklopédia* II. Budapest, Gondolat, 1988. p. 465.

válhasson és felemelkedhessen az égbe. Bármelyik esetről is legyen szó egy hatalmas, általában jó indulatú és segítőkész, kígyószerű lény, aki vizekben (tavakban vagy folyókban) és barlangokban lakik. Alakjuk összekapcsolódik a jó szerencsével is.⁸

Megjelenése a koreai legendákban

Több koreai mítosz és legenda szól a sárkányokról és ezekben a történetekben gyakran előkerül az *imugi* alakja is.

Az *imugi* szót feltehetően a *Szamguk jusza* 삼국유사, vagyis *A három királyság emlékezete* című történeti műben, ezen belül is *Pojang* 보양 történetében jegyezték le legelőször. Ez a legenda a kései Szilla 신라 királyság és korai Korjo 고려 királyság idejében Pojang szerzetes történetét meséli el, aki Kínából Koreába tért vissza. Ekkor a Nyugati-tenger sárkánykirálya 서해용왕⁹ egy arany selyemköntöst adott neki és megparancsolta a fiának, Imok-nak 이목, hogy álljon a szolgálatába. Pojang a sárkánykirály utasítására egy templomot épített fel. Egyik éjjel azonban Imok, Pojang parancsára esőt fakasztott, ezt azonban az Ég Ura 천제¹⁰ úgy ítélte, hogy Imok túllépte a határt ezért meg akarta ölni. Pojang, hogy megvédje elbújtatta Imokot. Amikor az Ég Urának hírnöke megérkezett és Imokot kereste Pojang rámutatott egy körtefára, aminek alakja hasonlított Imokéhoz. A hírnök, úgy gondolva, hogy Imokot látja lesújtott rá villámjával majd visszaemelkedett az égbe. Ez után Imok visszahozta az életbe a körtefát, ami segített neki megmenekülni.

A szájhagyományban másként alakul Pojang és Imok legendája, mint a lejegyzett változatban. Ebben a verzióban egy szerzetes figyelmét felkelti, hogy egy idősebb szerzetes minden éjszaka eltűnt, ezért úgy döntött egyik éjjel követi fogja majd. Amikor egy víztározóhoz értek a szerzetes látta, ahogy a másik átváltozik egy sárkánnyá. Ez a tó, ahol az *imugi* élt feltételezhetően a Hobakszo 호박소 tó. A történet azt is elárulja, hogy az után sem hagyta el helyét miután igazi identitását felfedték.¹¹ Egy ehhez hasonló történet viseli *Az esőhozó imugi* 비 내린 이무기¹² címet. Ebből a legendából egy olyan *imugit* ismerünk meg, aki az Ég Ura parancsának ellenére is esőt adott az embereknek. Imok sokszor változott át egy tó közelében sárkánnyá, egy alkalommal azonban egy szerzetes követve őt

⁸ Imoogi and korean dragons <http://frontiersofzoology.blogspot.hu/2012/08/imoogi-and-korean-dragons.html> (elérhető volt: 2016. 12. 16.).

⁹ Kiejtése: Szohejongvang.

¹⁰ Kiejtése: Cshondzse.

¹¹ MONTGOMERY, C. (Ford.): *Encyclopedia of Korean Folk Literature* Szöul, The National Folk Museum of Korea, 2014. p. 101.

¹² Kiejtése: Bi nerin imugi.

megismerte a titkát. Egyszer csak hatalmas szárazság sújtotta az embereket és a szerzetes megkérte Imokot adjon nekik esőt. Imok kérését eleinte elutasította a Jåde Császár 옥황상제¹³ iránti félelmei miatt, de a szerzetes folyamatos kérelmei miatt esőt adott az embereknek, azonban cserébe megkérte a szerzetest segítsen neki elrejtőzni a Jádecsászár haragja elől. A szerzetes egy kőpadló alá bújtatta Imokot, majd, amikor a Jádecsászár hírnöke megérkezett egy jujubafára mutatott és Imoknak nevezte. A szerzetesnek köszönhetően Imok továbbra is a tóban élhetett és szárazság idején esőt adott az embereknek. A két legenda nagyon hasonlít azonban van köztük egy fontos különbség. A Pojang legendában az *imugi* egy bizonyos idő után felemelkedett a mennybe míg a másodikban örökre a tóban marad. Ebből a változathoz is jól látható, hogy az *imugi* egy barátságos teremtménynek hitték, aki segít az emberiségen még akkor is ha saját magát kell feláldoznia ezért. Koreaiul a körtefa 이목 (*imok*) kiejtése, valamint a szájhagyomány útján elterjed változatban szilvafa 이목 (*imok*) kiejtése megegyezik a legendában szereplő Imok nevének a kiejtésével, így bizonyítékként szolgál az *imugi* kifejezés származására.¹⁴

Egyes elbeszélésekben a sárkány vagy *imugi* százlábú vagy pók alakját veszik fel, és vagy saját erőből vagy mások segítségével érik el, hogy felemelkedhessenek az égbe. Ilyen esetről olvashatunk *A százlábú és kígyó versengése a mennybe menetelért* 지네와 구렁의 승천다툼¹⁵ című történetben egy szegény ember a hegyekbe megy, hogy öngyilkosságot kövess el, amiért nem tudja eltartani a családját. Azonban egy arra járó nő meggyőzi, hogy inkább éljen vele az erdőben. A férfi egy idő után aggódni kezdett a családjá miatt és megkérte a nőt, hogy meglátogassa őket. A nő beleegyezett de megmondta neki, hogy ne hallgasson senkire se az úton. A családjához érve a férfi látta, hogy boldogan élnek hála a hegyekben lakó nő segítségének köszönhetően. Amikor visszaindult az erdőben találkozott egy elhunyt ősével, aki figyelmeztette, hogy a nő igazából egy százlábú és ölje meg. A férfi visszatérve a nőhöz erre azonban képtelen volt, hiszen rengeteg mindent tett értük. Ekkor a nő megköszönte a férfinak amiért nem ölte meg és elmondta neki, hogy az elhunyt ős, akit az úton látott egy másik kígyó volt, akivel a mennybe menetelért versengtek, de most a férfi segítségének köszönhetően felmehet az égi világba. Ez után a férfi meggazdagodott és boldogan élt tovább.¹⁶

¹³ Kiejtése: Okhvangszangdzse.

¹⁴ MONTGOMERY, C. (Ford.): *Encyclopedia of Korean Folk Literature* Seoul, The National Folk Museum of Korea, 2014. p. 141.

¹⁵ Kiejtése: Dzsineva gurongie sungcschondatum.

¹⁶ MONTGOMERY, C. (Ford.): *Encyclopedia of Korean Folk Literature* Seoul, The National Folk Museum of Korea, 2014. pp. 254–255.

Azonban nem csak jóindulatú *imugik* ismertek. A koreai mitológiában olyan sárkányokról is szó esik, akik gonoszok, mint például a *kancshori* 강철이, ami egy olyan *imugi*, amely elbukik, így nem tud sárkánnyá válni. Akár pusztta megjelenésével is képes aszályt okozni és elpusztítani az egész növényzetet. Alakjához még egy közmondás is kialakult: „Ahova *kanhcsori* lép, ott a dús termést hozó ősz is kiéheztető tavasszá válik.”¹⁷

Több legenda szól olyan *imugiról*, akik nem tudtak sárkánnyá változni. Ilyenkor van, hogy az *imugi* köszönetként segít azokon, akik próbálják megmenteni, de gyakrabban fordul elő olyan eset, hogy inkább bosszút áll, azokon az embereken, akik miatt nem változhatott sárkánnyá. Egy ehhez hasonló történetet mesél el *A Szambujon-vízesés* 삼부연폭포¹⁸ című legenda. A vízesés alatt négy *imugi* lakott, háromnak sikerült a mennybe emelkednie azonban a negyedik elbukott. Így bosszúból, azért, hogy az embereket zaklassa távol tartotta az esőt a termőföldről. Egy évben hatalmas szárazság sújtotta az embereket. Ekkor egy fiatalember a vízesésnél esőszertartást végzett, annak érdekében, hogy kibékítse az *imugit*. Azonban, az *imugi* a rituálé után sem adott esőt, így a fiatalember mérgeben köveket és sziklákat dobált a tóba. Ekkor hirtelen vihart tört elő, villámlott és mennydörgött majd a vihar a fiataalt is magával vitte, aki a vízbe esett. Négy napig esett, így a termőföldeken újra tudtak gazdálkodni. Szárazság idején az emberek felkeresték a vízesést és a szertartások mellett köveket is dobáltak a tóba, remélve, hogy így véget ér a száraz időszak.¹⁹ Ezekben a történetekben már megjelennek a sárkányoknak és kígyóknak felajánlott szertartások is. Minden koreai folyó és patak, ugyan úgy, mint az országot körülvevő tengerek a sárkányok otthonai, ezért minden falu folyópartján időszaki tiszteletüket fejezték ki az emberek. Ez azért volt fontos, mert a vízi sárkány irányította az esőzést, és a bőséges termés érdekében is jó kedvében kellett tartani. Nem csak a földművelők tartottak ilyen rituálékat, hanem a hajósok, matrózok számára is fontos volt a sárkány jókedve a kedvező időjárás miatt. Minden ilyen szertartást a víz istenének ajánlottak fel.²⁰

Napjainkban megjelenő ábrázolása

A D-War, vagyis *Sárkányháború* című dél-koreai-amerikai filmet 2007-ben rendezte Shim Hyung-rea. A film az *imugik* sárkánnyá változását dolgozza fel. A történet 500 évvel ezelőtt

¹⁷ TOKAREV, Sz. A. (Főszerk.): *Mitológiai Enciklopédia* II. Budapest, Gondolat, 1988. p. 465.

¹⁸ Kiejtése: Szambujonpokpo.

¹⁹ BÉGÁNYI, Dorottya M.: *A sárkány szimboliztikája a koreai mitológiában* Budapest, Koreai Tanszék, 2016. pp. 43–44.

²⁰ INGERSOLL, Ernest: *Dragons and Dragon Lore*. New York, Payson & Clarke Ltd., 1928. p. 57.

kezdődik a koreai Csoszon 조선 korban. A film bevezetéséből megtudjuk, hogy a *joidzsu* 500 évente jelenik meg egy fiatal lányban, amit, ha egy jó *imugi* kap el békesség és jólét köszönt az országra, azonban, ha egy gonosz *imugi*, akkor baljós dolgok fognak történni. A Csoszon korban nem sikerül megszereznie a *joidzsut* egyik *imuginak* sem, így a gyöngyöt őrző lány 500 év múlva az Egyesült Államokban születik újjá. A harc a jó és gonosz *imugi* között újra elkezdődik, míg végül a jó *imugi* szerzi meg a *joidzsut*, majd sárkánnyá változva legyőzi a gonoszt.²¹

Természetesen koreai tv-sorozatokban is megjelenik az *imugi* alakja. A *The Night Watchman's Journal* 야경꾼일지²² című 2014-es történelmi fantasy sorozat szintén a Csoszon korban játszódik. A történetben a királyt egy Éjszakai Őrség támogatja, akik a szellemektől és különböző gonosz teremtményektől védik meg az embereket. A trónörökös I Rin gyerekkora óta a palotán kívül él és szintén látja ezeket a teremtményeket, de ezt próbálja eltitkolni. Azonban az emberek szenvedéseit látva úgy gondolja ő is beáll az Őrségbe és egy igazi herceg lesz belőle. Az *imugi* alakjával már az első részben megismerkedhetünk, amikor Szadam egy gonosz sámán próbál hatalomra törni segítségével. Azonban elbukik, az *imugit* pedig kővé dermedtik. Tizenkét évvel később megint visszatér, az *imugit* feléleszti és megpróbálja újra véghez vinni nagyszabású tervét.²³

Nem csak filmekben és sorozatokban, de webtoon-okban, internetes képregényekben is feltűnhet az *imugi*. Egy ilyen webtoon az *Abide in the wind* 바람이 머무는 난²⁴ című képregény, amit Shin Weol 2015 szeptemberében fejezett be. A történet egy Reana nevű lányról szól, aki megmenti Kairak-ot, egy sárkányt. Reana-nak segítenie kell Kairak-nak, hogy egy éven belül teljes sárkánnyá válhasson annak érdekében, hogy el tudja hagyni a földet. A történet különböző lényeket, köztük sárkányokat és *imugikat* is megjeleníti, mint egy külön fajt. Az író az *imugikat* úgy ábrázolja, mint az egyik legerősebb fajok csoportját, akik a földet uralták mielőtt a Földi Királyságot megalapították volna. Megjelenésileg sárga, hasított szemük van, amiből több is lehet, ha emberi alakban vannak foltként jelenik meg rajtuk. Bőrük világos, fogaik pedig méregfogak. Több csoportra osztja az *imugikat*, mint például a *Lyn*, amelyek születésük óta képesek emberi

²¹ D-War <http://www.imdb.com/title/tt0372873/> (elérhető volt: 2016. 12. 16.).

²² Kiejtése: Jagjongkkun ildzsi.

²³ The Night Watchman's Journal. <http://www.imbc.com/broad/tv/drama/night/> (elérhető volt: 2016. 12. 17.).

²⁴ Kiejtése: Parami momunun nan.

alakot felvenni, az *Idősek*, a *Kirin*-ek, akiknek három szemük van, vagy az *Uduk*, a leggyengébbek.²⁵

Alakját megtalálhatjuk néhány gyerekeknek szóló mesekönyvben is. Az *Egy fél tál rizs* *좁쌀 반 뎃박*²⁶ című koreai mesekönyv főszereplője, egy 30-as éveiben lévő férfi, utazása során találkozik egy *imugival* és segít neki sárkánnyá változni, az *imugi* segítségét a későbbiekben pedig meghálálja.²⁷ Az elemzett művekben jószándékú lényként fordul elő.

Összegzés

A fent leírtak alapján láthatjuk, hogy Koreában az *imugik* is ugyan úgy kapcsolatban állnak a vízzel, mint a sárkányok. Jellemben is hasonlítanak rájuk, hiszen az emberek jóindulatú, szerencsét hozó lénynek tekintik őket. A koreai sárkány eme formája sok mítoszban és legendában is megtalálható. A fent említett történetekből megtudhatjuk, hogy általában ártalmatlanok és segítik az embereket, így néha saját maguknak is segítenek abban, hogy igazi sárkányként az égbe emelkedhessenek. Azonban azt is láthatjuk, hogy lehetnek gonosz teremtmények is, akik zavargásokat és bajt hoznak az embereknek. Ilyen eset, legtöbbször akkor fordulhat elő, ha az *imuginak* nem sikerül átváltoznia sárkánnyá és bosszút akar állni emiatt az embereken. Ilyenkor különböző szertartásokat végeznek az *imugi* kiengeszteléseért, valamint szárazság idején esőért is imádkoznak. Ha azonban a szertartás és ima nem válik be, köveket dobálnak az *imugi* vagy sárkány lakhelyére, remélve, hogy ha feldühítik elérik a céljukat és esőt adnak. Mára alakja a hagyományos elképzeléshez képest más formában jelenik meg, de igazi szerepét napjainkban sem felejtették el.

²⁵ Imugi <http://abide-in-the-wind.wikia.com/wiki/Imugi> (elérhető volt: 2016. 12. 17.).

²⁶ Kijtése: Dzsopsal pan tvibak.

²⁷ *Egy fél tál rizs* http://www.picturebook-museum.com/user/book_detail.asp?idx=9033&searchkeyword=&searchvalue=&sortval=publishdate&cateType1=&publishYear=&publishMonth=&PageSize=40 (elérhető volt: 2017. 01. 07.).

Illusztrációk

Hagyományos *imugi* ábrázolások

Az *imugi*, aki nem tudott sárkánnyá változni 용 못 된 이무기 (elérhető az interneten: http://folkency.nfm.go.kr/main/dic_index.jsp?P_MENU=04&DIC_ID=6952&ref=T2&S_idx=476&P_INDEX=7&cur_page=1 2017. 01. 07.).

Imugi ((elérhető az interneten: <http://3.bp.blogspot.com/-5ZvgDdxGEto/T86WUIqX5OI/AAAAAAAAAReo/sGYO52la3Tw/s1600/A2020006.jpg> 2017. 01. 07.).

A *D-War*, vagyis *Sárkányháború* című dél-koreai-amerikai film jó és gonosz imugija
 (elérhető az interneten:
https://farm2.staticflickr.com/1526/25282515140_33ddc22e0c_o.jpg 2016. 12. 16.).

A *D-War*, vagyis *Sárkányháború* című dél-koreai-amerikai filmben szereplő jó imugi
 átváltozott sárkány formája, valamint a gonosz imugi

(elérhető az interneten:
<http://vignette2.wikia.nocookie.net/villains/images/f/f9/Rak3.png/revision/latest?cb=20141127171824> 2016. 12. 16.).

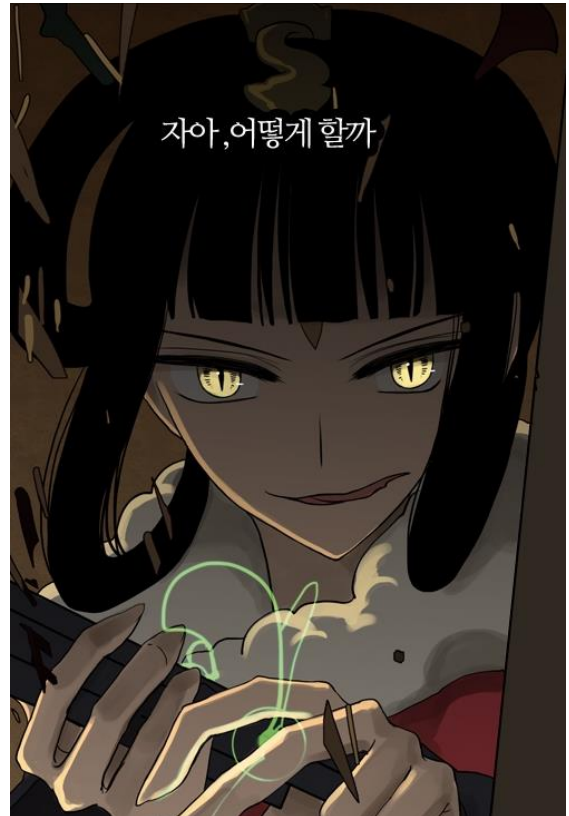

A *The Night Watchman's Journal* 야경꾼일지 című dél-koreai történelmi fantasy sorozat imugija

(elérhető az interneten:

http://postfiles11.naver.net/20141022_170/jinna21125_1413903967210OPfGC_PNG/1.png?type=w1 2016. 12. 16.

<http://cfile26.uf.tistory.com/image/227B7F3E550222FA212498> 2016. 12. 16.).

Abide in the wind 바람이 머무는 난 című dél-koreai webtoon Karin 카린 nevű karaktere imugi és emberi alakban (elérhető az interneten:

<https://cdn.namuwikiusercontent.com/9b/9b677b1f990f9f1f40a5201b93bf36a6cce9ca5d79d093d14c140eab44720ac5.jpg?e=1482324660&k=l7WFXPmby-zZJuPFpSeXDA> 2016. 12. 16.

<https://cdn.namuwikiusercontent.com/71/71910da47ef648577398fd4b3dd3e20fa5fd05faa90084c2621ca97716338993.png?e=1488919406&k=572CCD2MuZeBVcJBzbZ33g> 2016. 12. 16.).

Abide in the wind 바람이 머무는 난 című dél-koreai webtoon leggyengébb *imugi* csoportja, az *Uduk* (elérhető az interneten:

<https://cdn.namuwikiusercontent.com/3c/3c98c910cd7e8ac951ab2ac25491f7c87a140a91fa0d182e63f8198fa35f1a68.jpg?e=1485955116&k=EdKKYmInpjp1G-DsLIqZMg> 2016. 12. 17).

Egy fél tál rizs 좁쌀 반 뒷박 című mesekönyvben szereplő imugi

(elérhető az interneten: [http://www.picturebook-](http://www.picturebook-museum.com/uploads/books/20110106_04_06.jpg)

[museum.com/uploads/books/20110106_04_06.jpg](http://www.picturebook-museum.com/uploads/books/20110106_04_06.jpg) 2017. 01. 07.).

Egy fél tál rizs 좁쌀 반 뒷박 című mesekönyvben szereplő imugi sárkány alakban

(elérhető az interneten: http://www.sakyejul.net/publishing/sakyejul/editor/973_02.jpg

2017. 01. 07.).

Felhasznált irodalom

BÉGÁNYI, Dorottya M.: *A sárkány szimboliztikája a koreai mitológiában* Budapest, Koreai Tanszék, 2016.

Dragon: Auspicious Animal in Korean Art. s.l., Ho-Am Art Museum, 2012.

FABÓK, Brigitta: *Sárkányszimbólum a Távol-keleti kultúrkörben* Budapest, Japán Tanszék, 2016

INGERSOLL, Ernest: *Dragons and Dragon Lore.* New York, Payson & Clarke Ltd., 1928.

MONTGOMERY, C. (Ford.): *Encyclopedia of Korean Folk Literature* Szöul, The National Folk Museum of Korea, 2014.

MULLANY, Francis: *Symbolism in Korean Ink Brush Painting* Folkestone, Global Oriental Ltd., 2006.

TOKAREV, Sz. A. (Főszerk.): *Mitológiai Enciklopédia* I–II. Budapest, Gondolat, 1988.

Internetes források

D-War <http://www.imdb.com/title/tt0372873/> (elérhető volt: 2016.12. 16.)

Egy fél tál rizs

http://www.picturebook-museum.com/user/book_detail.asp?idx=9033&searchkeyword=&searchvalue=&sortval=publishdate&cateType1=&publishYear=&publishMonth=&PageSize=40

Imugi <http://abide-in-the-wind.wikia.com/wiki/Imugi> (elérhető volt: 2016. 12. 17.)

Imoogi and korean dragons <http://frontiersofzoology.blogspot.hu/2012/08/imoogi-and-korean-dragons.html> (elérhető volt: 2016. 12. 16.)

The Night Watchman's Journal <http://www.imbc.com/broad/tv/drama/night/> (elérhető volt: 2016. 12. 17.)

이무기

<http://www.kookje.co.kr/news2011/asp/newsbody.asp?code=&key=20070807.22031203010> (elérhető volt: 2016. 12. 16.)